

PEMB43

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona • novembre 2013

Carles Castells, nou coordinador general per a una nova etapa

La Comissió Delegada del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB) va acordar per unanimitat, en la sessió del 5 de novembre, el nomenament de **Carles Castells** com a nou coordinador general. Es tracta d'un acord que pretén dos objectius fonamentals: donar un nou impuls al Pla i cobrir el buit generat per la jubilació de Francesc Santacana.

ÍNDEX

Carles Castells, nou coordinador general per a una nova etapa

7è esmorzar estratègic del PEMB: Barcelona en el context euromediterrani

8a Jornada Tècnica del PEMB: Pobresa i desigualtat, la situació a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

El potencial tecnològic i industrial de Catalunya

Els territoris i les seves marques, a debat

Com a president de la Comissió Delegada crec que és un acord de gran importància i significació. La necessitat de donar un nou impuls al Pla Estratègic Metropolità de Barcelona ha estat reconeguda com una prioritat tant en el si de la Comissió Delegada com en el Consell General i la Comissió de Vicepresidents. El mateix president del Pla Estratègic ha manifestat la voluntat d'imprimir un nou impuls a la nostra associació, en el nou context institucional derivat de la constitució de la nova Àrea Metropolitana de Barcelona, que presideix.

Al mateix temps, calia cobrir el buit generat per la jubilació de Francesc Santacana, una figura central en el naixement i el desenvolupament de la nostra associació.

Carles Castells
Coordinador general del PEMB

La tasca realitzada per l'economista Santacana ha estat ingent. En l'anterior reunió de la Comissió Delegada vaig tenir l'oportunitat de transmetre-li l'agraïment pel seu treball com a coordinador general i impulsor destacat dels diferents plans estratègics. El llistó, l'ha situat ben amunt. I, en conseqüència, el nou coordinador general té plantejat un repte de gran calat.

Per aquestes dues raons té una significació especial el nomenament de l'economista Carles Castells com a nou coordinador general. I té sobretot una gran importància l'ampli consens que ha generat en les diferents institucions que donen vida a la nostra associació. I aquest consens es fonamenta en una trajectòria professional impecable que ha tingut molt a veure amb algunes de les institucions econòmiques i polítiques fundadores del Pla o que conformen la societat civil catalana i barcelonesa.

Carles Castells va néixer a Barcelona l'any 1955. És llicenciat en ciències econòmiques i empresarials per la Universitat de Barcelona i va ampliar els estudis en gestió amb el Programa de funció pública d'ESADE. Consultor independent en diferents institucions catalanes (Cambra de Comerç, Fira de Barcelona, Fundació Catalana de l'Esplai, Creu Roja, Fundació Tàpies, Fundació Gran Teatre del Liceu, entre d'altres), de les quals ha estat assessor, ha participat en processos de canvi o reorientació en diferents organitzacions. En la seva trajectòria, cal destacar els dotze anys que, com a vicegerent primer i director gerent després, va estar a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. També la seva tasca d'alta direcció a la Fundació Gran Teatre del Liceu, de la qual ha estat secretari de la Comissió Delegada, i a l'Ajuntament de Barcelona, en què ha estat cap de la Secretaria Tècnica a l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació i cap de l'Oficina Tècnica d'Empreses Municipals.

És també molt important la seva col·laboració en altres entitats com a membre dels patronats de fundacions com la d'Antoni Tàpies,

Catalana de l'Esplai, Orquestra Simfònica del Vallès, Alfons Comín, Sagrera (Nau Ivanow) i de la Universitat Pompeu Fabra, de la qual ha estat membre del Consell Social i president de la Comissió Acadèmica.

En la seva trajectòria professional destaca la vinculació amb el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, com a representant d'institucions, com la Cambra de Comerç, o en qualitat de consultor. En aquesta segona faceta, he de destacar el treball realitzat sobre [la nova etapa del Pla Estratègic Metropolità](#).

Carles Castells té per endavant un gran repte organitzatiu i d'impuls d'una institució que cal sintonitzar amb la nova realitat metropolitana. I tot això en un context econòmic i financer difícil, però enormement atractiu. [Generar complicitats, sumar esforços, abordar nous escenaris són senyals d'identitat de la nostra associació](#). Desitjo al nou coordinador general molts encerts i bona feina. I animo tots els membres de l'associació que intensifiquin la seva tasca per dibuixar tots plegats una nova estratègia metropolitana i obrir així una nova etapa del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Joan Trullén

President de la Comissió Delegada del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

7è esmorzar estratègic: Barcelona en el context euromediterrani

És vital fomentar les relacions bilaterals i multilaterals al sud del Mediterrani

El divendres 20 de setembre es va celebrar el 7è esmorzar estratègic del PEMB. Va ser inaugurat per Joan Trullén, president de la Comissió Delegada del PEMB i vicepresident de Planificació Estratègica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

Per tractar d'aquest tema es va convidar **Senén Florensa**, que ha estat, entre altres càrrecs, secretari d'Afers Exteriors del Govern de Catalunya, ambaixador d'Espanya a Tunísia, director general de l'Institut de Cooperació amb el Món Àrab, Mediterrani i Països en Desenvolupament, del Ministeri d'Afers Exteriors, i director de l'IEMed. També ha estat molt vinculat al Pla Estratègic com a president de la **Comissió de Posicionament Internacional**, des de la qual ha fet propostes de gran interès per a la projecció internacional de Barcelona i, d'una manera especial, en l'escenari mediterrani.

La intervenció de Senén Florensa va oferir una visió històrica del procés de canvi que ha de fer (*o hauria de fer*) el món àrab per modernitzar-se i adaptar-se als temps moderns. Considera, però, que hi ha factors determinants que dificulten i alenteixen aquesta transició a la modernitat.

Un d'aquests factors més destacats és la **dicotomia** existent entre els defensors del tradicionalisme i els que desitgen una obertura a Occident i a la modernitat. Així com la resta de països no àrabs ha passat per diferents períodes de transició que els han permès adaptar-se als nous temps, els països àrabs encara no ho han fet i per això tenen un **tempus històric diferent**.

Intervenció de Senén Florensa i Joan Trullén

Per superar la decadència del món àrab és necessari construir un estat modern, i, per aquest motiu, s'instauren governs nacionalistes o intervencionistes que no tenen èxit i no aconsegueixen avançar en el procés de modernització. **S'alternen períodes de grans esperances amb d'altres de grans decepcions.**

Davant d'aquest context, **Europa s'ha adonat de la importància del món àrab i de la necessitat de posar-hi atenció**. Aquest interès es mostra en la primera Conferència Euromediterrània, celebrada a Barcelona el 1995, l'objectiu de la qual era crear un espai que fomentés la pau i la seguretat. Un dels grans projectes era el de crear una zona de lliure intercanvi que permetés potenciar la zona del sud del Mediterrani, com també altres millores en la política, l'economia, l'ensenyament, la cohesió social, etc.

Europa ha aconseguit actuar en alguns d'aquests països, en col·laboració amb els governs locals, però no en tots. S'ha procurat promoure una **política de veïnatge** que permeti incloure els països del sud del Mediterrani en la bonança general a Europa, tot i l'actual crisi que es pateix.

El convidat també va considerar vital **fomentar les relacions bilaterals** entre països veïns i també les relacions **multilaterals**, a través de la UPM (Unió per la Mediterrània), la secretaria de la qual és a Barcelona. La finalitat bàsica d'aquesta institució és impulsar projectes de modernització del món àrab en la zona del sud del Mediterrani.

Segons S. Florensa, el món àrab no pot defugir aquest procés de modernització que arribarà, segur, a mitjà o llarg termini.

Algunes de les idees que es poden extreure de les intervencions dels assistents són:

- Barcelona ha d'**incentivar les polítiques de foment** de les relacions amb els països àrabs.
- Ens interessa crear al nostre voltant un entorn de progrés, assumir el **paper de catalitzadors** i crear polítiques que afavoreixin el procés de modernització del món àrab.
- **Barcelona ha de lluitar per esdevenir el centre de referència i la capital del món mediterrani**, en tres direccions: cap a l'interior (Espanya), cap al nord (Europa, passant per França) i cap amb el món àrab (a través del Mediterrani).
- **Cal un organisme capaç de recollir les propostes d'empresaris i institucions**, impulsar-les i fer-les arribar als òrgans corresponents.

8a Jornada Tècnica

Pobresa i desigualtat, la situació a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

El dilluns 30 de setembre es va celebrar a la seu de CCOO la 8a Jornada Tècnica del PEMB. L'acte va ser inaugurat pel secretari general de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, **Joan Carles Gallego**.

El president de la Comissió Delegada del PEMB i vicepresident de Planificació Estratègica de l'AMB, **Joan Trullén**, va constatar el moment de grans canvis econòmics i institucionals que pateix la metròpolis i l'important paper que ha d'assumir l'AMB com a òrgan designat pel Govern per definir-ne les línies estratègiques. Va destacar també la necessitat d'assolir una plena sintonia entre l'estratègia de l'AMB i la d'Europa, ja que els problemes i els indicadors que els mesuren són molt similars i, per tant, les respostes també ho haurien de ser.

La presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector, **Àngels Guiteras**, va insistir en la necessitat d'establir un estret lligam entre el tercer sector i l'estratègia metropolitana perquè, en l'actual moment de crisi, cal tenir molt en compte les institucions que treballen en l'àmbit social. **El Pla estratègic ha d'estar guiat per objectius socials i ha de partir de la interacció de tots els agents implicats. Cal sumar els recursos dels ajuntaments i del tercer sector i crear espais de col·laboració i debat entre ells.**

Joan Trullén, Joan Carles Gallego i Àngels Guiteras

Intervenció de Sebastià Sarasa, Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Resultat dels estudis sociològics

El professor de sociologia de la UPF Sebastià Sarasa va exposar els resultats de l'informe *L'impacte social de la crisi a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i Catalunya*, elaborat amb dades del 2011.

Algunes de les conclusions que es desprenen d'aquest estudi són:

- S'està produint una **polarització de la societat**: mentre que alguns ciutadans tenen cada cop més recursos econòmics, d'altres cada vegada en tenen menys. Aquesta tendència ja existia abans de la crisi, però ara s'ha agreujat.
- **L'índex de pobresa s'ha d'analitzar des d'òptiques diferents**, no només l'econòmica, sinó també la sociològica (sector en què es treballa, zona geogràfica de residència, tipologia de família, edat, país d'origen, qualificació, sexe, etc.).
- **Els diners públics no són suficients per resoldre les conseqüències de la crisi**. S'han d'adaptar les polítiques socials a la nova realitat perquè hi ha una important massa de la població que està desprotegida.
- **La pobresa moderada és la més habitual** i es caracteritza per una incapacitat per fer front a les despeses bàsiques (alimentació, allotjament, subministraments, etc.), greus problemes per pagar els deutes (hipoteques, préstecs) i no poder disposar d'un entorn adequat.

L'opinió del tercer sector

La presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS), **Teresa Crespo**, va destacar la necessitat de conèixer les tendències i fer propostes que permetin minimitzar els efectes de la crisi i millorar la situació. Amb aquest objectiu, l'ECAS ha elaborat un **informe**, amb dades estadístiques oficials, que permet tenir una visió global de la realitat.

L'elevat índex de pobresa no és només un problema de tipus econòmic, sinó que té fortes conseqüències de tipus social. I, per aquest motiu, cal denunciar-lo, demanar canvis i posar-nos a treballar per resoldre la precària situació d'alguns ciutadans.

T. Crespo va fer palès que el perfil dels usuaris de les entitats del tercer sector ha canviat notablement. Ara, l'usuari "tradicional" – que ja patia una pobresa estructural– conviu i ha de compartir recursos amb un col·lectiu totalment diferent (persones qualificades que s'han quedat sense feina a causa de la crisi). Conseqüentment, moltes d'aquestes entitats s'han hagut d'adaptar per poder afrontar unes necessitats diferents.

La directora de l'Observatori de Vulnerabilitat de Creu Roja de Catalunya, **Anna Sabaté**, va presentar el resultat dels **cinc estudis** elaborats per Creu Roja amb dades pròpies. Va coincidir amb T. Crespo en l'existència d'un nou col·lectiu que, abans de la crisi, no s'havia adreçat mai al tercer sector i al qual ara s'ha de donar resposta.

Joan Trullén, Anna Sabaté i Teresa Crespo

Joan Trullén, Jaume Bosch, Mercè Conesa i Núria Parlón

La veu dels municipis

Els representants municipals de l'àrea metropolitana que van intervenir per oferir la seva visió, des de la pràctica quotidiana, van ser **Jaume Bosch**, alcalde de Sant Boi de Llobregat; **Mercè Conesa**, alcaldessa de Sant Cugat del Vallès, i **Núria Parlón**, alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet.

Alguns dels punts en què van coincidir són els següents:

- **La manca de recursos dels ajuntaments fa necessària una estreta col·laboració amb les entitats del tercer sector** així com també la participació d'altres col·lectius, com ara les empreses privades.
- **L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i els municipis han de treballar estretament** per acordar polítiques comunes que els permetin beneficiar-se d'una economia d'escala i, d'aquesta manera, rendibilitzar recursos que l'AMB podria focalitzar i redistribuir.
- **Convé disposar d'indicadors i dades actuals** que permetin actuar de manera eficaç allà on sigui necessari.
- **Els ajuntaments han de millorar la seva capacitat de resposta** davant d'aquesta situació de crisi.

El potencial tecnològic i industrial de Catalunya

El passat 25 d'octubre es va celebrar la **18a Jornada dels Economistes**, sota el títol de **"Propostes per al creixement. Experiències comparades"**. El format de l'edició d'enguany permetia triar entre les diferents sessions que es feien en paral·lel.

Una d'aquestes sessions de treball, **"El potencial tecnològic i industrial de Catalunya"**, va ser coordinada per l'economista **Francesc Santacana**, presidida per **Kim Faura**, director general a Catalunya de Telefónica, i introduïda per **Josep Martorell**, director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Intervenció del coordinador adjunt del PEMB, Joan Campreciós

En la seva intervenció, J. Martorell va tractar sobre la política científica a Catalunya i els bons resultats que ha donat durant els darrers anys, a l'empara del Pacte nacional per a la recerca i la innovació. Els centres de recerca que avui dia existeixen a Catalunya –de primer nivell mundial– són un gran actiu per a la recerca i també per a la innovació a l'empresa.

En el seu discurs, va destacar la necessitat d'aconseguir una aproximació més gran entre aquest actiu de primer nivell mundial i el sector industrial.

El coordinador adjunt del PEMB, **Joan Campreciós**, va presentar els primers resultats del **Programa per a la modernització de la indústria**, impulsat per la Comissió d'Indústria del PEMB, presidida per Oriol Guixà, vicepresident i conseller delegat de La Farga Group.

L'objectiu bàsic d'aquest programa és estimular l'intercanvi d'idees entre els investigadors dels centres de recerca i les empreses. Una mostra de trenta empreses i nou centres de recerca han participat en aquest programa, del qual han sorgit nou projectes de col·laboració entre ambdós col·lectius.

La taula es va completar amb una representació de les empreses participants: el director general d'Esbelt, **Frederic Segura**, i el director de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB), **Xavier Obradors**. Les dues intervencions van destacar la conveniència d'aquest tipus de vinculació, l'interès mutu d'aquesta pràctica i les oportunitats que se'n poden despendre, tant per a les empreses com per als centres.

Els territoris i les seves marques, a debat

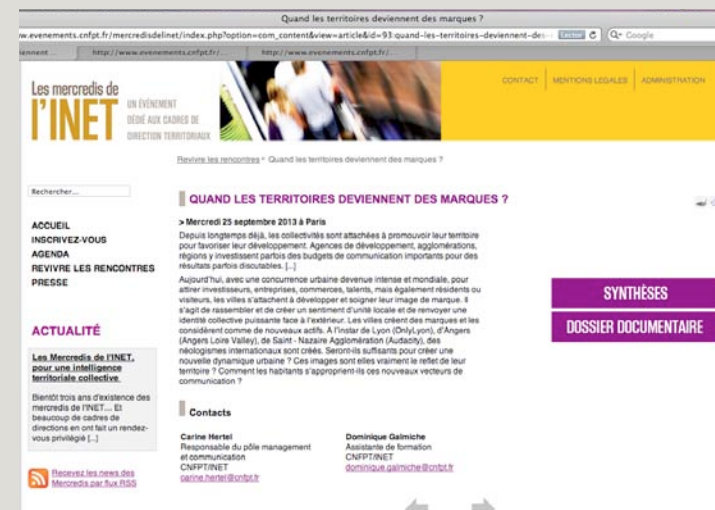
El coordinador adjunt del PEMB, Joan Campreciós, va participar el passat 25 de setembre a París en el que s'anomena "els dimecres de l'INET" (Institut Nacional des études territoriales). La funció bàsica d'aquest institut és la formació dels quadres directius de les col·lectivitats territorials franceses.

En aquestes sessions mensuals es debat sobre els temes que afecten la gestió del territori, en especial d'àmbit local, amb la participació d'experts i de representants dels organismes de l'administració local francesa.

El debat de la jornada es va centrar **en els territoris i les seves marques**. En aquesta jornada, hi van participar experts en màrqueting de ciutats, responsables de serveis locals i regionals de desenvolupament local i representants electes d'alguna col·lectivitat local.

La intervenció del coordinador adjunt del PEMB va evidenciar com, des de l'estratègia i el consens territorial, es pot construir una marca de territori que contribueixi notablement a la seva projecció interna i externa. La configuració d'aquesta marca s'obté gràcies als vectors més estratègics i els seus trets diferencials, com també a les iniciatives que es deriven del mateix pla estratègic.

Si ho voleu, podeu consultar la síntesi del debat clicant [aquí](#).

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Ausiàs Marc, 7, 1r
08010 Barcelona
T. 933 187 051
F. 933 174 835
plaestrategic@pemb.cat
www.pemb.cat

L'Associació del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona és una associació privada sense ànim de lucre.

El Consell General de l'Associació el constitueixen més de tres-cents membres, entre els quals hi ha entitats privades, institucions públiques i administracions.

Xavier Trias

Alcalde de Barcelona i president del Consell General

Joan Trullén

President de la Comissió Delegada

Carles Castells

Coordinador general

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades han estat incorporades en un fitxer automatitzat que ha estat prèviament comunicat a l'Agència de Protecció de Dades i que té com a titular el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

L'ús de les vostres dades personals tindrà caràcter confidencial i es faran servir exclusivament per a activitats relacionades amb la promoció de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Puntualment es podran cedir aquestes dades a entitats col·laboradores per al mateix ús.

En el supòsit de voler exercir els vostres drets d'oposició, rectificació i cancel·lació, poseu-vos en contacte amb nosaltres a la seu social del carrer Ausiàs Marc, 7, 1r.

Institucions promotores

Aena

Ajuntament de Barcelona

Àrea Metropolitana de Barcelona

Autoritat Portuària de Barcelona

Cambra Oficial de Comerç de Barcelona

Cercle d'Economia

Consell Comarcal del Baix Llobregat

Consell Comarcal del Barcelonès

Consorci de la Zona Franca de Barcelona

Comissió Obrera Nacional de Catalunya

Diputació de Barcelona

Fira de Barcelona

Foment del Treball Nacional

Generalitat de Catalunya

Unió General de Treballadors de Catalunya

Universitat de Barcelona

35 ajuntaments de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

Àrea Metropolitana
de Barcelona

